

Chủ đề: BƯỚC KHỎI VÙNG AN TOÀN

I. Đọc hiểu văn bản văn học và viết đoạn văn nghị luận văn học

Câu 1.

a. Hai hình ảnh trong bài thơ thể hiện sự kiên trì, nhẫn nại: *quả tháng ngày tích nhựa để ngọt, hoa trái qua nắng lửa để thơm, mùa màng phải một nắng hai sương để bội thu; con chim suốt ngày chọn hạt* (HS chỉ cần nêu đúng 2/4 hình ảnh trên).

b. Hai thành ngữ đã được vận dụng trong bài thơ: *một nắng hai sương, thương cho roi cho vọt*.

Tác dụng: tăng tính cụ thể, gần gũi và sức thuyết phục cho bài thơ, giúp tư tưởng giáo dục về giá trị của lao động, nghị lực và sự trưởng thành được truyền tải tự nhiên, sâu sắc.

c. Cách hiểu về đoạn thơ:

- Bằng cách diễn đạt giàu hình ảnh, giàu tính biểu trưng (*năm tháng nụ xanh, giữ cây vươn thẳng, trời cao ... chẳng bao giờ lặng*), tác giả đã nhấn nhủ con về việc phải sống ngay thẳng, cố gắng sống tự lập, cần hình dung và chuẩn bị cho những khó khăn thử thách, phải nỗ lực nhiều hơn trước mệnh mông hướng đời với muôn lối mở

- Từ đó, tác giả đã bộc lộ tình thương dạt dào, tha thiết dành cho con, niềm mong mỏi con nhanh chóng trưởng thành để vững bước trên đường đời phía trước.

d. Bài học bản thân rút ra từ bài thơ trên:

- Cha mẹ thể hiện tình thương con theo nhiều cách, dấu vậy, là *nặng nhẹ* hay *giận dỗi, roi vọt* thì tất cả vẫn chỉ hướng vào nguyện vọng tha thiết mong con hoàn thiện hơn, mau chóng trưởng thành, có thể tự lập, mạnh mẽ hơn để chuẩn bị cho tương lai nhiều thử thách.

- Muốn vươn đến thành công, con người cần hình dung và chuẩn bị cho những khó khăn thử thách và phải chuẩn bị cho mình sự ngay thẳng, kiên trì, nhẫn nại cũng như phải nỗ lực nhiều hơn.

Câu 2. Phân tích nội dung chủ đề hoặc đặc sắc nghệ thuật của bài thơ *Không có gì tự đến đâu con* (Nguyễn Đăng Tấn).

- Chủ đề của bài thơ: Những lời nhắn nhủ của cha mẹ dành cho con cái.

- Chủ đề này được làm rõ qua những nội dung sau:

- Cha mẹ muốn con biết được rằng tất cả mọi thứ trên đời này không sẵn có; muốn đạt được thành công, con cần kiên trì, nhẫn nại, ngay thẳng, kiên cường và nỗ lực nhiều hơn.
- Cha mẹ muốn con nhận thức rõ sự phức tạp và khó khăn của cuộc sống để từ đó biết tự lập, nhanh chóng trưởng thành và hoàn thiện bản thân.
- Cha mẹ mong con hiểu dấu là *nặng nhẹ* hay *giận dỗi, roi vọt* thì tất cả cũng đều là biểu hiện của tình thương con vô bờ bến, của bao kì vọng đặt vào con.

- Chủ đề này được nêu bật qua những nét đặc sắc nghệ thuật như giọng điệu tâm tình, hình ảnh ẩn dụ, thành ngữ dân gian gần gũi, giúp triết lí sống trở nên cụ thể nhưng thâm thúy.

II. Đọc hiểu văn bản nghị luận và viết bài văn nghị luận xã hội

Câu 1. Bằng chứng được sử dụng trong văn bản: Ý kiến/ quan điểm của Huffington Post (khó có thể mong đợi sự phát triển trong cuộc sống hay sự nghiệp nếu chỉ gắn bó với những điều quen thuộc).

Bằng chứng này đã làm tăng sức thuyết phục, độ tin cậy đối với luận điểm “nguyên nhân các bạn trẻ cần bước ra khỏi vùng an toàn” được nêu trong văn bản trên.

Câu 2.

1. Giải thích:

- Vùng an toàn là trạng thái tâm lý mà trong đó con người cảm thấy quen thuộc, ít rủi ro, ít áp lực và hầu như không có thách thức. Đây là nơi mà cá nhân đã quá quen với công việc, môi trường, vai trò và quy trình đến mức không cần nỗ lực đổi mới hay học hỏi thêm gì.

- Với con trẻ, nhiều phụ huynh vẫn cho rằng sự chăm sóc, giúp đỡ từ gia đình trong mọi việc chính là “vùng an toàn” mà trẻ không nên rời khỏi dù lớn đến đâu đi nữa. Theo ý kiến cá nhân, đây vẫn là một quan điểm cần trao đổi lại.

2. Luận điểm trung tâm: Không đồng tình với quan điểm

- Thứ nhất, tuy rằng việc duy trì vùng an toàn có thể giúp cá nhân cảm thấy dễ chịu nhưng về lâu dài lại trở thành rào cản lớn đối với sự phát triển toàn diện cá nhân. Việc trẻ thoát khỏi vùng an toàn trong công việc là bước đi cần thiết để trẻ có thể mở rộng kỹ năng và tư duy sáng tạo, nâng cao năng lực giải quyết vấn đề và ra quyết định, từ đó gia tăng sự tự tin và bản lĩnh trong cuộc sống.

- Thứ hai, tặc tể cho thầy việc trẻ được gia đình chu cấp đầy đủ, nhiều cơ hội, được định hướng sẵn nghề nghiệp lại dẫn tới ba kết quả: thụ động, không biết gì (bối rối) để lựa chọn về phát triển tương lai hoặc bất hòa với cha mẹ vì muốn tìm lối đi riêng.

- Thứ ba, nNặng nề hơn, việc tạo cho trẻ vùng an toàn với sự chăm sóc, giúp đỡ về mọi mặt từ gia đình sẽ khiến trẻ dần đánh mất kỹ năng sinh tồn, khả năng chống chọi với biến động và cú sốc xã hội kém. Một khi trẻ có kỹ năng xã hội thấp, trẻ sẽ có xu hướng coi mình là trung tâm, ít quan tâm đến người khác.

3. Luận điểm mở rộng:

- Cha mẹ cần tránh việc bao bọc quá mức, từ đó dễ sinh xu hướng cố gắng kiểm soát mọi hoạt động của trẻ và cả cách người khác đối xử với trẻ. Cha mẹ cần hiểu rằng thay vì bảo bọc, hãy bảo vệ con, nghĩa là giúp cho trẻ lớn lên an toàn, nhưng không phải bằng cách né tránh nguy hiểm, mà biết các chiến lược nhận biết, đối diện và vượt qua nguy hiểm. Cha mẹ cũng cần ghi nhớ nguyên tắc "lớn lên cùng con", nghĩa là hãy để trẻ được lớn, được tự do khám phá thế giới và sống cuộc đời của mình, nhưng cha mẹ hãy đồng hành cùng trẻ. Các bậc phụ huynh nên có sự dung hòa – vẫn quản lý dạy dỗ bảo ban nhưng cũng rất cần cho con cái một không gian cá nhân vừa đủ để trẻ có quyền tự do của mình. Các bậc phụ huynh luôn luôn hãy nhớ: Khi con cái còn bé hãy cho chúng cảm giác an toàn nương tựa, nhưng khi chúng lớn lên, tính độc lập cao dần, cha mẹ nên thay đổi, tôn trọng sự lựa chọn của con, không nên bắt ép con tuân theo ý riêng của mình.

- Trẻ cũng nên tránh lối suy nghĩ, cách sống ỷ lại, dựa dẫm vào cha mẹ mà phải dần tập cho mình thói quen tự lập để dần trưởng thành, khiến cha mẹ yên tâm hơn. Trẻ nên thêm vào cuộc sống thường ngày lựa chọn mới và thực hiện những điều khác biệt sẽ giúp các em làm mới mình, dần dần mở rộng vùng an toàn và khám phá tiềm năng. Chính vì vậy, các bạn trẻ nên suy nghĩ khác đi, làm giàu trải nghiệm sống, đến nhiều nơi và nỗ lực vượt qua các giới hạn của bản thân để vẽ nên bức tranh cuộc sống đậm chất riêng.